

**Силабус навчальної дисципліни
«Міжкультурні аспекти перекладу у сфері фахової комунікації»**

Галузь знань	03 Гуманітарні науки		
Спеціальність	035 Філологія		
Спеціалізація	035.05 Філологія. Романські мови і літератури (переклад включно)		
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)		
Освітня програма	Сучасні лінгвістичні і перекладознавчі студії та міжкультурна комунікація (іспанська і друга іноземна мова)		
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна		
Мова навчання	Іспанська		
Семестр	II		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Форма підсумкового контролю	Залік		
Викладач	ЗАЛЕСНОВА Олена Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри іспанської і новогрецької філології та перекладу КНЛУ.		
Анотація навчальної дисципліни	<p>Завданнями навчальної дисципліни є вдосконалення мовно-комунікативної компетентності, підґрунтям якої є сформовані протягом попередніх років навчання україномовна та іншомовна (іспанська як перша іноземна мова) комунікативні компетентності, удосконалення навичок перекладу культурно-маркованих текстів з метою подальшого використання у своїй практичній перекладацькій діяльності.</p> <p>Предметом навчальної дисципліни є поглиблення знань теоретичних засад перекладознавства та особливостей інтерпретації і перекладу текстів різних стилів і жанрів, що містять культурно марковані одиниці з іспанської мови українською.</p> <p>Зміст навчальної дисципліни розкривається в одному змістовому модулі, що передбачає вивчення особливостей перекладу культурно-маркованих текстів різних стилів і жанрів у контексті міжкультурної комунікації.</p>		
Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:		
		Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
	лекції	10 год.	2 год.
	семінарські заняття	-	-
	практичні заняття	20 год.	2 год.
	консультації	-	-

	самостійна робота	60 год.	86 год.
Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни	<p>Для успішного освоєння дисципліни магістранти повинні <i>знати</i> особливості системи мови, що вивчається (лексичні, граматичні, стилістичні) у професійному контексті на рівні, що є необхідними для перекладу текстів різних жанрів, мовні форми, властиві для офіційних та розмовних реєстрів академічного і професійного мовлення з урахуванням особливостей міжкультурної комунікації.</p> <p><i>Вміти</i> перекладати з іспанської мови на українську та з української мови на іспанську суспільно-політичні тексти, публіцистичні тексти, рекламні тексти; застосовувати на практиці отримані знання в конкретних ситуаціях міжкультурної взаємодії, дотримуватись толерантного ставлення до інших культур та їх представників.</p> <p><i>Володіти практичними навичками</i> перекладацького аналізу та перекладу текстів різних стилів і жанрів, що містять культурно марковані одиниці, які пов'язані зі стратифікаційною та ситуативною варіативністю лексики а також із соціальною нормою перекладу.</p>		
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	<p>Мета вивчення навчальної дисципліни: Забезпечити майбутніх перекладачів належною науково-практичною базою для здійснення перекладу текстів різних стилів і жанрів, що містять культурно марковані одиниці, вдосконалення фахової перекладацької та міжкультурної комунікативної компетентності, виховування мовного смаку і мовного чуття, вміння оцінювати власне мовлення та мовлення інших авторів текстового продукту, оволодіння культурою мислення, постановці цілей і вибору шляхів їх досягнення з метою збереження прагматичного потенціалу оригіналу.</p>		
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)			
<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 1 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 2 Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 4 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5 Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 6 Здатність спілкуватися іноземними мовами.</p> <p>ЗК 7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 9 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 10 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 11 Здатність проведення досліджень на належному рівні.</p> <p>ЗК 12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 13 Здатність цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва.</p> <p>Соціально-особистісні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність планувати діяльність і розподіляти в часі власні зусилля на самостійне виконання конкретних завдань; • Здатність вдосконалювати відповідальність, дисциплінованість, стресостійкість. • Здатність підтримувати самодисципліну, самокритичність, необхідні для професійної та наукової діяльності. <p>Фахові компетентності:</p> <p>ФК 3 Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.</p> <p>ФК 6 Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.</p> <p>ФК 7 Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі</p>			

філологічних досліджень.

ФК 8 Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

ФК 9 Здатність до застосування на практиці загальнотеоретичних знань з перекладознавства, екстралінгвістичних перекладацьких навичок, морально-етичних норм і принципів професійної поведінки перекладача.

ФК 10 Здатність виконувати професійні завдання, пов'язані із забезпеченням усної та письмової комунікації шляхом здійснення перекладу текстів різного професійного спрямування.

Предметні компетентності:

1. Знання і розуміння в предметній галузі:

- володіти проблематикою, термінологічним апаратом та методологією загальної теорії перекладу;
- знати способи досягнення еквівалентності при перекладі на лексичному, граматичному, стилістичному та прагматичному рівнях;
- знати та розуміти методологічне, організаційне та правове підґрунтя, необхідне для здійснення роботи перекладача, її презентації та захисту інтелектуальної власності на її результати;
- знати перекладацьку етику.

2. Когнітивні уміння і навички в предметній галузі:

- здатність чітко й виразно висловлювати думку, як усно так і на письмі;
- здатність розуміти на слух автентичні тексти іспанською мовою;
- здатність логічно мислити та здійснювати самоаналіз;
- здатність швидко та ефективно здійснювати пошук термінів та перевіряти лінгвістичні та соціокультурні факти як мовою джерела, так і мовою перекладу;
- вміння аналізувати комунікативну ситуацію, автора тексту оригіналу та отримувача тексту перекладу як представників різних культур та вміти на основі такого аналізу організувати свою професійну діяльність;
- вміння збагачувати фонові знання і вдосконалювати набуті техніки перекладу;
- розвивати здатність планувати, організовувати, здійснювати та презентувати наукове теоретичне і прикладне дослідження в галузі філології та перекладознавства.

3. Практичні навички і творчі (складні уміння) у предметній галузі:

- вміти здійснювати перекладацький аналіз тексту та підготовку до перекладу, включаючи пошук інформації у довідковій та спеціальній літературі, а також у мережі Інтернет;
- здатність використовувати екстралінгвістичну інформацію для здійснення якісного перекладу;
- здатність виявляти жанрові, стильові, структурні й тематичні матричні складові тексту першотвору, що підлягають відтворенню при перекладі;
- вміти обирати адекватну перекладацьку стратегію перекладу та обґрунтовувати її;
- вміти застосовувати адекватні прийоми перекладу для досягнення еквівалентності тексту оригіналу та тексту перекладу лексичному, граматичному, стилістичному та прагматичному рівнях;
- вирішувати перекладацькі проблеми в процесі перекладу;
- вміти працювати з перекладацьким обладнанням.

Чому можна навчитися (результати навчання з дисципліни)

Знати основні теоретичні положення лінгвістики та перекладознавства, які стосуються перекладу текстів різних стилів і жанрів, що містять культурно марковані одиниці.

Знати методи і прийоми досягнення позитивного результату відтворення культурно маркованої лексики з урахуванням соціокультурного та прагматичного потенціалу оригіналу.

Знати кліше і лексику, що обслуговує культурно марковані елементи та їхні українські еквіваленти
Вміти успішно долати підготовчий етап до здійснення перекладу, виконувати власне переклад і редагувати зроблений переклад текстів, що містять культурно марковані одиниці

Вміти відтворювати при перекладі тексти, що містять культурно марковані лексичні одиниці із збереженням соціокультурного та прагматичного потенціалу оригіналу.

Вміти застосовувати на практиці отримані знання в конкретних ситуаціях міжкультурної взаємодії у процесі усного і писемного спілкування в академічному та професійному середовищі.

Здатність спілкуватися українською та іспанською мовами як усно, так і письмово у контексті міжкультурної комунікації.

Здатність аналізувати текст оригіналу, обґрунтовувати стандартні і нестандартні перекладацькі проблеми й обирати способи їхнього вирішення, що відповідають кожному конкретному акту комунікації.

Здатність використовувати методологічне, організаційне та правове підґрунтя, необхідне для здійснення роботи перекладача, її презентації та захисту інтелектуальної власності на її результати.

Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, самостійно здобувати, оцінювати та використовувати інформацію, володіти й оперувати інформаційними та комунікаційними технологіями відповідно до потреб перекладацької діяльності.

Навчальна логістика (тематичний план)

Змістовий модуль 1.

Переклад як особливий вид міжкультурної комунікації

Тема 1. Перекладацька діяльність як частина міжкультурної комунікації

Тема 2. Термінологія і спеціалізований переклад

Система оцінювання результатів навчання

Семестрове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни має таку структуру:

№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Аудиторна навчальна робота.	25
2.	Самостійна навчальна робота.	25
3.	Модульна контрольна робота	50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється за накопичувальною системою, в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

Контроль виконання аудиторної роботи здійснюється у вигляді опитування в усній формі, яке проводиться на кожному практичному занятті та включає в себе відповідь на теоретичне питання з лекційного курсу та здійснення перекладу запропонованих текстів з іспанської мови на українську і навпаки з тематики, що вивчалась протягом курсу. Завдання самостійної роботи виконуються в письмовій формі. Однією з форм самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань з перекладу текстів.

Критерії оцінювання аудиторної та самостійної навчальної роботи студента

Відповідь на теоретичне питання

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент вичерпано і повністю засвоїв теоретичний матеріал відповідних курсів (дає вичерпне визначення тих чи інших перекладознавчих категорій та перекладацьких прийомів) та вільно ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
4 «добре»	Студент добре володіє теоретичними знаннями та без суттєвих труднощів ілюструє засвоєні мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.
3 «задовільно»	Студент має певні прогалини у теоретичних знаннях з відповідних курсів та недостатньо ілюструє вивчені мовні або перекладознавчі явища та закономірності практичними прикладами.

2 «не задовільно»	Студент не оволодів теоретичними знаннями відповідних курсів та не може навести практичні приклади.
------------------------------------	---

Перекладацький аналіз іспанською мовою та переклад на українську мову запропонованих текстів:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент виконує еквівалентний переклад запропонованого тексту і демонструє високий рівень володіння теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
4 «добре»	Студент виконує в цілому еквівалентний переклад запропонованого тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні). Студент добре володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.
3 «задовільно»	Студент виконує переклад запропонованого тексту, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних)); студент демонструє поверхневий перекладацький аналіз тексту.
2 «не задовільно»	Студент демонструє відсутність умінь перекладу незнайомого тексту з іноземної мови на українську, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу, робить помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу. Студент не володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.

Модульна контрольна робота є письмовою, складається із трьох практичних завдань, кожне з яких оцінюється певною кількістю балів. Отримані за кожне завдання модульної роботи бали трансформуються в загальну оцінку за модульну контрольну роботу за таблицею:

90% і більше	63 - 70 балів	5 (відмінно)
75% - 89%	53 - 62 балів	4 (добре)
50% - 74%	35 - 52 балів	3 (задовільно)
49% і менше	34 бали і менше	2 (незадовільно)

Оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	50 балів
«добре»	40 балів
«задовільно»	30 балів
«незадовільно»	20 балів
неявка на МКР	0 балів

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

Підсумкове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни здійснюється у формі заліку

Відмітка про залік «зараховано», «не зараховано» та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	А
82 – 89 балів	В
74 – 81 бал	С
64 – 73 бали	D

60 – 63 бали	Е
59 балів і нижче	FX.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Таким чином студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – Е та бал 60.

Політика курсу

Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Здобувачі вищої освіти за другим (магістерським) рівнем зобов'язані відвідувати аудиторні заняття, виконувати завдання з самостійної роботи і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми, терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни узгоджує з викладачем.

Під час роботи над усними/письмовими завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: ● використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; ● використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; ● видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; ● несамостійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); ● фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи; ● посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, ● залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.

Рекомендована література

Основна:

1. Амеліна, С. М. (2020). *Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу*. К.: Центр учбової літератури
2. Верба, Г. Г. & Гетьман, З. О. (2013). *Підручник з перекладознавства*. Вінниця: Нова книга.
3. Верба, Г. Г., Орличенко, О. В., Приходько, М. П. (2020). *Посібник з усного та письмового перекладу для студентів старших курсів (українська та іспанська мови)*. Вінниця: Нова книга.
4. Гетьман, З. О., & Орлова, І. С. (2010). *Теорія і практика перекладу з іспанської мови на українську*. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка.
5. Залєснова, О. В (2019). *Prácticas de traducción*. – К.: В-чий центр КНЛУ.
6. Колодій, Б. М. (2021). *Переклад аудіовізуальних текстів фахового спрямування*. К.: Центр навчальної літератури.
7. Манакін, В. М. (2012). *Мова і міжкультурна комунікація*. К.: Академія
8. Carbonell i Cortés, Ovidi. (1999). *Traducción y cultura*. Salamanca: Ediciones colegio de España.
9. Corsellis, Ann (2010). *Traducción e interpretación en los servicios públicos. Primeros pasos*. Granada: Editorial Comares
10. Guidère, Mathieu. (2020). *Introducción a la traductología. Reflexiones en torno a la traducción: pasado, presente y futuro: pasado, presente y futuro*. México: Editorial Nun.
11. Martín Ruano, M. R., Vidal Claramonte, Á. (2016). *Traducción, medios de comunicación, opinión pública*. Granada: Editorial Comares.

Додаткова:

12. Бабенко, Є., Амеліна, С., Білоус, Н. (2018). *Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу*. К.: Центр навчальної літератури
13. Білоус, О. М. (2013). *Теорія і технологія перекладу*. Кіровоград: Видчий центр КДПУ. [Електронний ресурс]. Режим доступу:

<https://www.cuspu.edu.ua/images/download-files/inmov/posibnikiy.pdf>

14. Бондарчук, Л. І. (2008). *Культура ділового мовлення*. Житомир: ПП «Рута», в-во «Волинь».
15. Івз Гамбіера, Люк ван Дорслар (2020). *Енциклопедія перекладознавства у 4-х томах*. Вінниця: Нова книга.
16. Копильна, О. М. (2019). *Практика реферативного перекладу*. К.: Ліра-К.
17. Тороп, Пеетр (2015). *Тотальний переклад*. Вінниця: Нова книга.
18. Arrés, Eugenia, Yborra, Juan, Castillo, Fernando. (2021). *Luces, cámara y... traducción audiovisual: Guía para futuros traductores audiovisuales*. Madrid: Editorial Pie de Página.
19. Castellano Martínez, José María (2021). *Fundamentos nocionales y traductológicos para la traducción de textos turísticos promocionales*. Granada: Editorial Comares
20. El-Madkouri Maataoui, Mohamed (2020). *Lingüística aplicada a la traducción*. Madrid: Sintesis.
21. Oliver González, Antoni. (2016) *Herramientas tecnológicas para traductores*. Barcelona: Editorial UOC.
22. Pym, Anthony (2016). *Teorías contemporáneas de la traducción*. Tarragona: Intercultural Studies Group.

Додаткові ресурси

<https://www.rae.es/>

www.cervantes.es/

<http://www.elpais.com/>

<http://www.elmundo.es/>

<http://biglib.com.ua>

<http://www.elcastellano.org>

<https://www.rincondelvago.com/>

<https://www.coloquial.es/>

<http://www.spain.sc/>

https://www.spain.info/es/sobre_espanha

<https://es.wikipedia.org/>

<https://www.academia.edu/>

<https://www.educacionyfp.gob.es/reinounido/publicaciones-materiales/material-didactico.html>

https://orcit.eu/resources-shelf-es/story_html5.html

<https://webgate.ec.europa.eu/sr/search-speeches?language>